

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ НИШ

**ПРОГРАМ РАДА
НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА НИШ
ЗА 2024. ГОДИНУ**

Директор
Спасоје Ж. Миловановић

План припремили:

Марија Игњатовић, помоћник директора, Миљана Ненадов, шеф маркетинга и продукције, Дејан Митић, технички директор, Вања Крстић Ранђеловић, руководилац основне организационе јединице – рачуноводствени послови, Лидија Милосављевић, секретар позоришта, Даниела Ивановић, програмски организатор, Наташа Илић, лектор.

Ниш, децембар 2023. године

На основу члана 44. став 1. тачка 5) Закона о култури ("Сл.гласник РС"бр.72/09,13/16,30/16-испр.,6/20, 47/21, 78/21 и 76/23), члана 15. став 1. тачка 5. Одлуке о оснивању Народног позоришта Ниш (Службени лист Града Ниша, број 2/11-пречишћен текст, 115/16, 99/20 и 85/21) и чл. 38. Статута Народног позоришта Ниш, Управни одбор Народног позоришта Ниш, на седници одржаној дана 19.12.2023. године, доноси

ПРОГРАМ РАДА НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА НИШ ЗА 2024. ГОДИНУ

1. Народно позориште Ниш у 2023.

Народно позориште Ниш је завршило календарску 2023. са изведених 146 програма на матичној сцени: 7 премијера, 42 гостовања других позоришта на сцени Народног позоришта, одиграних 57 репризних представа и 19 осталих програма (6 концерата, 5 балетских програма, 3 плесне представе и тд.). У Народном позоришту успешно су организовани 54. Сусрети професионалних луткарских позоришта, тј били смо домаћини Позоришту лутака Ниш. Такође, организован је и реализован 4. Фестивал позоришта и драме Балканског културног простора „Театар на раскршћу“, на којем је учествовало 6 представа у такмичарском програму, 1 представа у част награђених и 7 пратећих програма. Народно позориште Ниш је гостовало 24 пута у другим градовима у земљи и иностранству (Црна Гора, Босна и Херцеговина/Република Српска, Северна Македонија) и учествовало на 15 фестивала и освојило 14 награда.

37 чланова/чланица глумачког ансамбла Народног позоришта Ниш у 2023. било је ангажовано као гостујући писац, редитељ, глумац/глумица, организатор, продуцент и/или технички сарадник у раду на представама других позоришта, снимању филмова и ТВ серија, манифестација, фестивала итд.

На челу Заједнице професионалних позоришта Србије као председник је наставио са радом директор Народног позоришта Ниш.

Приближно 60.000 гледалаца је присуствовало представама и програмима нишког театра.

Ови подаци говоре да је ансамбл Народног позоришта Ниш признат како од стручне, тако и од најшире јавности.

Народно позориште Ниш је наставило са пословима усаглашавања правних аката, припрему планова и програма, наставак дигитализације, уређивање сценског и канцеларијског простора, фондуса, поправци кровног покривача, сређивање радионице и набавке недостајућих алата и сценске технике.

Током 2023. извођени су радови на изградњи Мале сцене Народног позоришта Ниш.

Овome треба придодати ванредну подршку и више него успешно остварене сарадње са свим установама културе, основним и средњим школама и јавним установама града Ниша, позориштима Србије и региона, Министарством културе, Министарством информисања, Министарством за јавна улагања, те амбасадама Румуније, Бугарске, Северне Македоније, Хрватске, Словеније, Босне и Херцеговине, Црне Горе, Јапана,

Мађарске, Канаде, Португалије, Литваније, Летоније, Турске, Русије, Француске, Чешке, Ирана и Америке.

Одлив радника у 2023. години је 2 радника и то оба по основу стицања права на старосну пензију. Захваљујући подршци Града Ниша и Министарства културе и информисања Народно позориште Ниш је у 2023. примило у стални радни однос 5 радника.

Народно позориште Ниш је добило признања у току 2023. године и то награду „11. Јануар“, признање „Светислав Милић, захвалнице“.

1. Правно-формално функционисање Народног позоришта Ниш

- Народно позориште Ниш је основано 1887.
- Народно позориште Ниш, као установа културе града Ниша, има не само градски већ и национални значај и симбол је развоја како позоришне уметности у Нишу и града Ниша, тако и саме државе Србије.
- Делатност позоришта је дефинисана Статутом Позоришта у члану 17.: „Делатност Позоришта разврстава се према јединственој класификацији делатности у групу Делатност Позоришта: извођачка уметност. Шифра претежне делатности је: 9001 Извођачка уметност.“
- У опис делатности Народног позоришта Ниш спада извођење позоришних, балетских и фолклорних представа, концерата и других врста сценских уметности, делатност група, друштва, оркестара и бендова, делатност слободних уметника као што су: глумци, диригенти, музичари, писци, предавачи, спикери, скулптори, сликари, аниматори и др., што значи да Народно позориште Ниш своје просторе може да изнајмљује или уступа за извођење позоришних представа и друге културно-уметничке садржаје. Народно позориште Ниш отуда уступа и изнајмљује просторе и у друге комерцијалне сврхе – за разне врсте концерата, извођење позоришних представа, као и политичким странкама за конвенције, привредним субјектима за свечане и радне скупове, телевизијским станицама за снимање емисија и шоу-програма.
- Функционисање Позоришта утврђено је Статутом и Правилником о организацији и систематизацији послова.
- Уметничка делатност Позоришта почива на начелу слободе уметничког стваралаштва.
- Народно позориште Ниш негује и издавачку делатност.
- Народно позориште Ниш је самостални правни субјект, на којег се примењују закони: Закон о култури, Закон о јавним службама, Закон о ауторским и сродним правима, Закон о јавним набавкама, Закон о раду, Закон о службеној употреби језика и писама, Закон о приступу информацијама од јавног значаја, Закон о облигационим односима, Закон о државним и другим празницима у Републици Србији, Закон о здравственој заштити, Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом, Закон о безбедности и здрављу на раду и подзаконска акта којима се ближе уређује рад и безбедност и здравље на раду, о спречавању злостављања на раду, о заштити становништва од изложености дуванском диму, о пензијском и инвалидском осигурању, о здравственом осигурању, о заштити од пожара, те Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама, као и читав низ уредби Владе Републике Србије и прописа Града Ниша, као оснивача.

- Свака од наведених делатности, законски оквири и театарска искуства заједно заокружује свеукупну слику Народног позоришта Ниш које комуницира с публиком на многим плановима, води рачуна о њој и на сваки начин покушава да јој предочи своју мисију и визију.

2. Мисија и визија Позоришта

Народно позоришта Ниш ће, као и до сада, бити отворено за све оне идеје и уметнике/уметнице који доприносе повезивању различитости, подстичу на размишљање о поштовању других, промовишу позитивне вредности и етикетирају недостатке савременог друштва, полемичу са прошлошћу и садашњошћу у циљу стварања боље будућности и трајних вредности од значаја за град Ниш и државу Србију.

Са овако формулисаном мисијом најтешње је повезана и визија Позоришта, које својом репертоарском, кадровском и развојном политиком непрестано мора да држи корак с уметничким, организационим и техничко-технолошким условима карактеристичним за најразвијеније светске театре.

3. Стратегија рада Позоришта у 2024. години

Стратегија рада Народног позоришта Ниш у 2024. заснива се на достигнућима претходних периода и може се посматрати као њихов природни наставак.

- Формирање репертоара за две играјуће сцене: Велика и Мала сцена Народног позоришта Ниш
- стабилна и препознатљива репертоарска политика, посебно у контексту препознавања значаја и величине Народног позоришта Ниш и града Ниша
- одабир премијерних наслова у односу на увид недостајућих наслова у позориштима Србије и најближег региона;
- укључивање младих уметника Ниша у продукцију програмских активности
- сарадња са најзначајнијим уметницима свих генерација Србије и света;
- модернизација техничке опреме и просторија.
- позориште доступно свим социјално-економским структурама, свим љубитељима и познаваоцима позоришне уметности не само града, већ и државе Србије и региона;
- наставак рада позоришног фестивала балканског културног простора „Театар на раскршћу“;
- елиминисање програма који не постижу предвиђене циљеве или то чине уз трошкове који су неприхватљиви;
- стална едукација запослених и обнављање ансамбла;
- наставак интензивне сарадње са свим институцијама у култури града као и организовано повезивање позоришта, школа, факултета и масовних медија;
- сарадња са позориштима у Србији, региону и свету, културним центрима других земаља и српским културним удружењима у иностранству;
- повезивање Позоришта са европском театарским мрежама;

- учествовање на националним и међународним фестивалима;
- интензивирање пропаганде и маркетинга и ширење културолошког дејства;
- стално обавештавање заинтересоване јавности и анимирање и претварање незаинтересоване публике у сталне конзументе;
- учешће на конкурсима из области културе;
- проналажење додатних извора прихода развијањем специфичног облика "партнерства" између Позоришта и приватног сектора;
- развијање свих видова самофинансирања ради остваривања што већег самосталног приходка Позоришта;

4. Очекивани резултати рада Позоришта у 2024. години

- Репертоар са 30 играјућа наслова (20 Велика сцена, 10 Мала сцена);
- 130 одигране представе у продукцији Позоришта на домаћим сценама и на гостовањима;
- 40 гостујућих представа из Србије и иностранства;
- 32 друга програма (књижевне вечери, академије, трибине итд.);
- 9 премијера (7 самосталних и 2 копродукције)
- организовање петог фестивала позоришта балканског културног простора „Театар на раскршћу“;
- чланство Позоришта у међународним театарским мрежама;
- константна присутност у медијској јавности;
- већи број едукативних садржаја за запослене.
- увећање социјалног ефекта;
- увећање сопственог прихода;
- повећан број гледалаца;
- повећана заинтересованост ђака виших разреда основне школе, средњошколаца и студената;

5. Репертоарска политика

Репертоарска политика се заснива на игрању како класичне домаће и стране литературе тако и савременог домаћег и страног текста и предлога за различите врсте сценског извођења, са свешћу да је позоришни чин друштвени догађај и да као такав подразумева перспекцију будућности, предвиђа будућност, реакцију.

5.1. Принципи репертоарске политике

- Репертоарска политика и план стварају се усаглашавањем посебности ансамбла и стратегијом развоја културе Ниша и Србије.
- У 2024. години Позориште ће завршити сезону 2023/24. под насловом (слоганом) „Проповедање позоришта“ и започети нову под слоганом „Уметност преживљавања“.
- Позориште на основу одабраног слогана бира редитеље, и са њима у сарадњи одабира наслове драма и спољне сараднике.

- Одлука о уврштавању дела у репертоарски план заснива се на јасним уметничким и економским интересима Позоришта.
- Наслови премијера и сарадници планирају се до две сезоне унапред. Ово је неопходан услов стабилизације сваке институције и друштва, посебно у економски сиромашним временима, где је потребно да се утрошак сваког динара благовремено испланира.
- Праћење интереса публике.
- Поред наведених принципа, у одабиру наслова води се рачуна о насловима који недостају у постојећем репертоару Позоришта али и позориштима Србије и региона, о подједнакој заступљености домаће и стране литературе, о неговању драматизација, могућој подели, и пре свега о доказаном квалитету сваког од предложених наслова и сарадника.
- Максимално коришћење спољних сарадника на представама, пре свега младих стваралаца из Ниша, којима се даје прилика да прве професионалне кораке направе на сцени Народног позоришта Ниш

5.2. Репертоар премијера Позоришта

1. МАЛА СЦЕНА – *Прасетина на 178 начина*, текст: Александра Јовановић, режија: Соња Петровић

Текст младе драматуршкиње, који је на конкурс Стеријиног позорја за савремени драмски текст у 2022 ушао у 5 најбољих драмских текстова, црнохуморним језиком, ликовима и ситуацијама говори о савременом тренутку у Србији. Црни хумор се, дакле, појављује као структура, али и као ауторски став, идеолошко мишљење, према тексту и од текста. *Прасетина на 178 начина* је део овога овде и сада којег живимо и због којег стрепимо и дивно се забављамо, јер шта бисмо друго.

2. ВЕЛИКА СЦЕНА – *Коштана*, текст: Борисав Станковић, режија: Јана Маричић
Копродукција: Народно позориште Ниш, Народно позориште Лесковац.
Премијера 11. март 2022, на Дан Народног позоришта Ниш.

Коштана представља једно од најчешће играних и најрадије гледаних комада у српским позориштима. Садржи многе теме српског фолклора и патријархалних обичаја који су били присутни у касном 19. веку. Бави се сагледавањем проблема односа друштва и индивидуалности, осећања спутаности, незадовољства и неслободе појединца, које осећа у патријархалном, строго контролисаном свету. Инспирација за лик Коштане била је Ромкиња из Врања по имену Малика, која је с оцем и братом певала по кафанама и приватним слављима, а због лепоте и шарма се прочула надалеко. Борисав Станковић у је у свом делу описао да надимак дугује "крупним очима као у коштуе".

Јован Скерлић је са узбуђењем говорио да је цела *Коштана* тужна историја згажених срца и промашених живота. Сви ти људи много се веселе, али нико од њих није весео. У сваком од њих одиграва се вечита трагедија, стара као свет: јединка која тражи сву љубав, сву срећу, потпун, интензиван, слободан живот.

3. МАЛА СЦЕНА – *Грета*, страница 89, текст: Луце Хибенера, режија: Невена Димитријевић,

Народно позориште Ниш у сарадњи са Факултетом драмских уметности у Београду овим насловом омогућава да млада редитељка из Ниша, Невена Димитријевић, уради дипломску представу.

Хибнеров комад Грета, страница 89 премијерно је изведен 1997. у Берлину. Од тада је доживео бројна извођења широм света. Дуодрама у којој двоје људи, редитељ и глумица, покушавају да дођу до решења за сцену из Гетеовог *Фауста*, послужила је Хибнеру за фину дисекцију и разоткривање различитих позоришних клишеа и механизма. Трагична позадина добро познате емоције, преувеличана је до подсмеха. У неколико кратких сцена, разоткривају се сви архетипи позоришног света и публика има прилику да уради оно што највише воли – да завири иза кулиса и види шта се то тамо тачно дешава. Какви су људи у позоришту, како им успева да науче толико текста, шта тачно раде „они други“ : редитељ и остали сарадници, да ли стварно толико пију, да ли су стварно редитељи и глумице у вези, какав је то свет... Толико питања која можда имају, а можда и немају једноставан одговор. Можда је један од одговора оно што је Гете написао о глумцима (што се може применити и на остала занимања везана за позоришну сцену): „ Са колико жара се они супротстављају једни другима! И само најситничавије самољубље, само најприземнији лични интерес може да их натера да се удруже око исте ствари. Ту нема говора о заједништву. Сваки ту захтева респект без поговора, сваки је осетљив на најмању критику.“

4. ВЕЛИКА СЦЕНА – *Врана у пауновом перју*, по мотивима истоименог романа Владимира Вучковића, драматизација, адаптација, режија: Марко Торлаковић

По мотивима истоименог романа нишког аутора Владимира Вучковића *Врана у пауновом перју* позоришна публика ће по први пут имати прилику да се суочи са догађајима и ликовима који су довели до поновног стварања модерне државе Србије.

„Судбоносни тренутак наше историје, када је српска војска под командом Милана Обреновића ослободила значајан део југа Србије и када се српска застава, после векова турске окупације, завијорила на Нишкој тврђави, до појаве романа *Врана у пауновом перју* Владимира Вучковића у нашој прози није оставио релевантан траг. Већ сама та чињеница – и када не би у питању била књига која на фону једне несвакидашње љубавне приче описује повест која је актуелна и данас – била би довољна да се и аутору и делу ода признање. Упућеност у тему, иза које не могу да не стоје године прилежног проучавања, као и способност промишљеног успостављања историјских аналогја, међутим, Вучковићево дело препоручују као неизоставну лектуру свима који су заинтересовани за прошлост и будућност српског народа.“

5. МАЛА СЦЕНА – *Ај, Кармела*, текст: Хосе Санџис Синистера, режија: Игор Павловић

Драма чувеног шпанског писца Хосеа Санџиса Синистере, *Ај, Кармела* је прича о двоје путујућих глумаца (Кармела и Паулино) који током Шпанског грађанског рата обилазе мала насељена места и изводе своје комичне варијетете. Након што залутају на територију коју су окупирали франкисти, приморани су да одиграју представу за војнике и заробљенике који ће сутрадан бити стрељани. У емотивној и интимној причи о двоје љубавника и професионалаца, шпански аутор изражава морална начела о животу и уметности, о људским правима и вредностима, поштењу и солидарности.

6. ВЕЛИКА или МАЛА СЦЕНА - радни наслов: *Да ти ја направим драму. Модерну*, ауторски пројекат: Андреј Носов

Наслов јасно конотира на историјски тренутак савременог којем се обраћа. У исто време је и поигравање са драмском формом и местом позоришта, као институције и уметности, у савременом друштву. Кроз комад се крећу ликови са маргина, различитих раса, нација, веросиповести, родности и убеђења, са различитих простора и култура, који сведоче о актуелном свету и Србима у њему. Иронични отклони од збивања у непосредној извануметничкој стварности, кроз фрагментарну композицију, дају специфичан наративан ток, јасног праћења радње и потребне духовитости, испод које је зачудан колоплет тема и односа. Ликови у комаду су смештени у конкретна места, времена и просторе: од Србије, преко бивших република СФРЈ, до Кине и Канаде.

7. МАЛА СЦЕНА – *Ко се боји Вирџиније Вулф?*, текст: Едвард Олби, режија: Спасоје Ж. Миловановић

Ко се боји Вирџиније Вулф?, Едварда Олбија, је драма у три дејства. Своје прво извођење имала је у Њујорку 1962. године, Драма о породичним тајнама супружника које су у ствари сећања на стварне и заједнички измаштане догађаје. Стога су трагикомични јунаци ове драме својеврсни хероји савременог доба, архетипови супружника који оцртавају митску борбу двају полова, Мушког и Женског принципа, две супротстављене стране које ипак не могу једна без друге и своју борбу увек завршавају заједничким одласком на спавање, чиме започињу нови циклус.

8. ВЕЛИКА СЦЕНА – *Дон Жуан*, текст: Молијер, режија: Васил Василев

Долазак госта са другог света, весника смрти, јесте оно што оживљава митски потенцијал ове приче. Он је заштитник оних сакралних норми које сваки мит прописује. Камени гост је присутан у свакој причи, чак и када је исмејан. Мит без њега не може. Следеће логично питање јесте: шта нам говори тај мит?

Постављен је на сцену 15. фебруара 1665. После петнаесте представе скинут је са репертоара, и Молијер неће доживети да комад буде враћен на сцену. То ће се десити тек 1841. године, скоро век и по после пишчеве смрти. Молијер није био критикован, већ вређан. Назван је „оваплоћеним ђаволом” који је написао „најопаснију комедију”. Протествује се против једног обичног „лакрдјаша” који се

усуђује да бога прикаже као „играчку“ у рукама безбожног господара и још безбожнијег слуге. У таквој атмосфери, ни књиџар се није усудио да иза дело, иако је имао дозволу да га штампа. И они су били делимично у праву. Молијер јесте приказао безочног племића који не преза ни од чега и коме ништа није свето. Доследно пориче све вредности и гази све законе. Молијеров Дон Жуан сматра да њега казна не може стићи. Њему је битно да тренутно ужива, а нека тамо будућа казна као да је за њега далеки, потпуно несхватљиви појам. Као да су му те опомене саопштене на неком неразумљивом језику, који он и не покушава да схвати. Онима који су преузели на себе улогу заштитника јавног морала, није сметао Дон Жуанов атеизам, већ начин на који је религија брањена. Комедија, по Молијеровим речима, треба да исмеје порок, а не да га прекори. Он је можда прекорио Дон Жуана, али је сигурно исмејао Зганарела и његову „здраву, народну филозофију“ којој је најважније осигурати себи вечеру. Ако је Молијер тако јасно осудио Зганарела, да ли то значи да он стаје на страну Дон Жуана? Да брани његово становиште? На ово питање су се давали дијаметрално супротни одговори: Молијер је хтео да наслика и жигоше „великог гоподина хуљу“ (Душан Милачић), „Молијер мрзи и презире Дон Жуана“ (Ханс Мајер), „Молијер има извесне наклоности према том неваљалцу“ (Готје), „Молијер је на страни свог јунака и греши“ (Брехт). Можда у основи ове расправе лежи парадокс самог лика: он јесте праведно кажњени кривац, али који је приказан опијен животом и радошћу, који из себе исијава виталност. Таквог Дон Жуана смо данас склони да слаavimo.

9. ВЕЛИКА СЦЕНА – *Сабирни центар*, мјузикл по мотивима истоимене драме Душана Ковачевића, режија: Александар Маринковић

„Драма Сабирни центар конструисана је на идеји да постоји једно мјесто које писац назива сабирни центар. То је небеско пребивалиште покојника једног малог града у Србији гдје се умрли сакупљају и настављају „живот“.

„Комад би се по нечем могао назвати и сведенборговским, бар што се тиче укидања јасне границе између овог и оног света. Наиме, сабирни центар је, по Емануелу Сведенборгу, есхатолошки простор у коме се мртве душе регрутују за рај или пакао. Код Душка Ковачевића је то наравно само антипростор у којем антиживот наставља сав животни бесмисао из чега се шопенхауеровски да закључити да је овај свет као и његов антипод створио ђаво јер је најгори од свих могућих“ (Ђукић, Миодраг, 2005) Ковачевић формира двије равни драмске радње, односно приказује свијет живих (у кући) и свијет мртвих (у сабирном центру). Спретним драматуршким поступком Ковачевић главног јунака своје трагичне комедије, професора Павловића који је посветио живот археолошким истраживањима у свом завичају, премијешта на „онај свијет“. Наиме, професор је имао мождани удар и пао у кому, те се нашао у стању између живота и смрти. Пошто је у исто вријеме и жив и мртав он успоставља везу између два свијета.“ Маријана Радовић, *Временски дуализам у савременој српској драми*, Универзитет у Источном Сарајеву - Филозофски факултет, Пале.

10. ВЕЛИКА СЦЕНА – ауторски пројекат Ане Томовић или Милана Нешковића

Реализација ауторског пројекта једно од двоје најзначајнијих редитеља млађе средње генерације зависи од њихових раније преузетих обавеза према другим позориштима. План је да се крајем 2024. приведу крају ауторска решења текста,

сценографије, костима и редитељске адаптације, односно да се током 2024. откупе ауторска права за наведене послове. Сам почетак рада на представи започеће у јануару 2025, а премијера ће бити 11.03.2025. на Дан Народнoг позоришта Ниш.

5.3. ФЕСТИВАЛ ДРАМЕ И ПОЗОРИШТА БАЛКАНСКОГ КУЛТУРНОГ ПРОСТОРА ТЕАТАР НА РАСКРШЋУ – стални фестивал

Народно позориште Ниш, због пандемије, није могло да реализује 2. и 3. фестивал драме и позоришта балканског културног простора, такмичарског карактера, *Театар на раскршћу*, због пандемије у установљеном термину, 11- 19. март, те је одлучено да се одрже у новом, у септембру. 4. фестивал, 2023, такође је био одржан у септембру, зато што су радови на изградњи Мале сцене били у пуном жеку, што је онемогућило да се фестивал одиграва у регуларним условима и правом капацитету. На жалост и 5. Фестивал смо принуђени да одржимо у првој недељи септембра 2024, јер су одређена средства оснивача недовољна за реализацију међународног фестивала у којем партиципирају представе из 13 држава. Померање термина са марта на септембар даје прилику како позоришту да обезбеди недостајућа средства из других извора финансирања, тако и оснивачу да одреди додатна средства.

Театар на раскршћу има за циљ афирмацију сличности и разлика културног идентитета држава и народа који деле исти простор, државе Србије и града Ниша као места раскршћа европских и светских путева, јачање међународне културне размене, промовисање позоришне уметности и стваралаца, размене идеја и позоришних пракси, и посвећен је изазовима и перспективама савременог позоришта.

Фестивал се, од 2020, одржава под покровитељством председника Републике Србије и уз подршку Министарства за културу.

Фестивалски жири доделиће награде за најбољу представу, режију, четири глумачке награде, за костимографско и сценографско остварење, за оригиналну сценску музику, за сценски покрет, као и специјалну награду Фестивала. Осим ових, биће додељене и награда округлог стола критике, награда новинарског жирија и награда жирија публике.

5.4. Репризне представе

У 2024. години на репертоару ће бити представе из претходних година:

- *Едмунд Кин*
- *Госпођа министарка*
- *Ана Карењина*
- *Где је нестао Хармс*
- *Херострат*
- *У чије име*
- *Ноћна фрајла*
- *Путујуће позориште Шопаловић*
- *Сладолед*
- *Један Едип*
- *Власт и њена опозиција*
- *Јабука*
- *Лекција*
- *6. октобар*

- *Како вам драго*
- *Покојник*
- *Херој нације*
- *Игре у песку*
- *Хасанагиница*
- *Неки то воле вруће*
- *Деобе*
- *Чудо св.Георгија*
- *Ослобођење Скопља*
- *Кокошке*
- *Семе*
- *Лице*
- *Где смо оно стали*
- *ла Герила*
- *Афера недужне Анабеле*
- *Кармен*
- *Сан о завичају*
- *Декамеерон*
- *Брод за лутке*

5.5. Учешће Позоришта на фестивалима у земљи и иностранству

Фестивали су од изузетног значаја за рад Позоришта, напредовање и померање уметничких граница. Они су место сусрета, сагледавања достигнућа и препознавања развоја позоришне уметности.

У 2024. години Позориште планира учешће на следећим фестивалима:

- Стеријино позорје – Нови Сад,
- Југословенски позоришни фестивал – Ужице,
- Јоаким Вујић,
- Јоаким Фест – Крагујевац,
- Театар у једном дејству – Младеновац,
- Дани комедије – Јагодина,
- Нушићеви дани – Смедерево,
- Борини позоришни дани – Врање,
- Дани Зорана Радмиловића – Зајечар,
- Фестивал праизведби – Алексинач,
- Театар фест – Раковица, Београд,
- Балкан театар фест – Димитровград,
- Дани Миливоја Живановића – Пожеревац,
- Массукини дани – Велика Плана,
- Вршачка јесен – Вршац,
- Позоришни маратон –Сомбор,
- Месс – Сарајево, БиХ,
- Театар у тврђави – Смедерево,
- Тврђава театар – Чортановци,
- Позоришно пролеће – Шабац,

- Дезире фестивал – Суботица,
- Фестивал у Тивту, Црна Гора,
- Барски љетопис – Бар, Црна Гора,
- Бутринти - Саранда, Албанија,
- Скапма – Елбасан, Албанија,
- Охридско лето – Охрид, Северна Македонија,
- Шекспир фестивал – Битољ, Северна Македонија
- Фестивал у Скопљу (Стоби и Гола Месечина) – Скопље, Северна Македонија,
- Фестивал малих сцена – Ријека, Хрватска,
- Интернационални фестивал у Адани – Турска,
- Балкански позоришни фестивал у Бурси – Турска,
- Дубровачке летње игре – Дубровник-Хрватска,
- Театар фест „Петар Кочић“ – Бања Лука, Република Српска,
- Дани сатире – Загреб, Хрватска.

Гостовања у земљи и иностранству

Планирана су бројна гостовања у земљи, у позориштима Србије, у центрима за културу и у сеоким срединама (тамо где техничке могућности дозвољавају извођење наших представа).

Од гостовања у иностранству Позориште планира следеће Турска, Бугарска, Црна Гора, Северна Македонија, Хрватска, Словенија, Румунија, Мађарска, Босна и Херцеговина, Аустрија, Албанија, Грчка, Португалија.

6. Маркетинг

Акцент ће у наредној години бити на дигиталном маркетингу и развоју социјалних мрежа. Услед све веће употребе савремених информационих технологија, фокусирање на дигитални маркетинг је од суштинске важности уколико наш театар жели да прати трендове у начину комуникације и информисања савременог друштва.

Унапређење приказаног садржаја у продукцијском сегменту, као и повећање домета видљивости, основни су циљеви које желимо постићи наредне године. Интерактивни постови на друштвеним мрежама у које укључујемо публику и на тај начин долазимо до директних информација о њиховим културним потребама. Детаљном анализом различитих коментара и мишљења развијамо програмску и репертоарску политику у складу са ставовима публике..

У 2024. години планирамо да наставимо са већ постојећим маркетиншким активностима које су показале одличне резултате, али и да креирамо нове у циљу што боље анимације, развоја и интеракције са потенцијалном публиком, као и неговањем постојеће:

– Јавно, уживо и онлајн читање драма младих аутора, драмских писаца у сарадњи са страним културним центрима, као идеја за још један пројекат у 2024. години који би нам значајно помогао у афирмацији младих уметника, на новоотвореној Малој сцени.

– „Степениште – позориште“ – пројекат сталне отворене сцене на степеништу позоришта и платоу испред позоришта за период мај–октобар 2024.

Фокус програмских активности, осмишљених кроз мале форме за мањи број публике на отвореном простору у периоду од маја до краја септембра (представе, перформанси, мини-концерти, стенд ап, песничење као нова форма читања поезије, нови циркус). Овакав концепт програма планирамо да наставимо на Малој сцени.

– Пројекат „У гостима“, реализовали би извођењем представа, или делови представа у дворишту Геронтолошког центра, Клиничког центра, Дома „Душко Радовић“, као и креирањем посебних програма за осетљиве друштвене групе. Нови простор деловања у циљу развоја публике биће анимирање посебних маргинализованих група нашег становиштва и суграђана, управо оних којима је позориште из различитих разлога недоступно, као и посете руралним срединама.

– Међународна конференција под називом „Театар поново на раскршћу“, као део припремних активности пре почетка самог фестивала. У раду конференције би учествовали чланови органа фестивала „Театар на раскршћу“ (жири, округли сто критике, новинарски жири...) и гости из читавог региона. Учесници из Србије би били учесници конференције која би се одржавала у Нишу, а учесници из региона би се укључивали преко ЗООМ платформе. Читава конференција би била снимљена и презентована на сајту Народног позоришта и фестивала „Театар на раскршћу. Хибридна форма, комбинација ЗООМ платформе за учеснике из региона и новинаре са домаћим учесницима окупљеним у Нишу.

– Посебан задатак Нишког позоришта биће одржива сарадња и развој локалних, националних и међународних односа, као и успостављање интерсекторске сарадње на свим нивоима. То подразумевају споразуми о партнерству, размени, копродукцији и раду на заједничким дугорочним пројектима. Народно позориште планира да у наредној години буде још више заступљено на културној и медијској мапи наше земље и региона

– Континуирана сарадња и партнерски односи, те мобилност уметника, размена представа, тимова, воде ка формирању позоришних асоцијација и мрежа на националном и регионалном нивоу, које би олакшале развој позоришне сцене на заједничком културном простору.

– Динамична мобилност позоришних стучњака и уметника међу позориштима значајно би утицала на јачање капацитета и развој публике.

– Приоритет у 2024. години, јесте наставак рада на развоју младе публике, што је један од највећих изазова за сва позоришта. У претходном периоду су покренуте многе промотивне и маркетиншке акције које су за циљ имале анимирање младе и нове публике. У наредној години ове активности би се интензивирале кроз сарадњу са цивилним сектором и Факултетом уметности у Нишу, те коришћењем резултата истраживања о потребама, навикама и очекивањима младих кад је реч о сарадњи са установама културе.

– Посебни пратећи програми су се показали као успешан модел промоције Позоришта и развоја публике (нпр. читања поезије уживо и сарадња са Радио Београдом 2). Слични програми би били реализовани и у наредном периоду, а они би уједно били и средство оживљавања до сада некоришћених позоришних простора, као што су фоајеи, балкон Позоришта, степениште испред улаза у Позориште, као и део плочника иза Позоришта. Ти простори су идеална места сусретања са новом публиком кроз друге уметничке програме (радионице, изложбе, промоције књига, јавна читања драма, концерти и отворени часови глуме).

– Развој сарадња са групом за журналистику на Филозофском факултету – позоришна критика. Настављамо са мотивацијом и анимацијом младих новинара да се озбиљно баве позоришном критиком, те тако повећамо и њену заступљеност у медијима, организовањем едукација и радионица на тему позоришне критике.

– Активности које нисмо реализовали у претходном периоду, реализоваћемо у 2024. години; унапређење сајта Позоришта редизајном постојећег; увођење онлајн резервације карата; увођење програма продаје и резервације карата на билетарници у циљу унапређења прихода.

– Промена визуелног идентитета у складу са новим тенденцијама у дизајну.

– Побољшање квалитета израде аудио и видео продукције рекламног материјала – Формирање продајног програма сувенира Позоришта у сарадњи са младим ликовним ствараоцима.

– Планирање увођења манифестације ВашАрт на Синђелићевом тргу, која би се одржавала једном годишње, септембра месеца, као увод у предстојећу сезону. Манифестација би била сајамског карактера, као својеврстан Сајам уметности и културе, умрежила би све институције културе, као и алтернативну уметничку сцену, а заједнички именоватељ би им био театар. Циљ манифестације је промоција наших активности, интерактиван однос са грађанима, едукација, анимација, као и формирање нове, потенцијалне публике.

– Отворена врата Позоришта, једна од многобројних маркетиншких активности, показала се као најпосећенија, с обзиром на то да је Позориште у оквиру те акције претходне године посетило више од хиљаду људи. Зато планирамо да је унапредимо тако што ће поред досадашњих водича. кроз театар обилазак водити и глумци, различити уметници, архитекте и историчари.

– Фокус на већу видљивост Јутјуб канала, као и друштвене мреже Фејсбук, Твитер и Инстаграм, који ће се свакодневним ажурирањем информација обрађати корисницима на локалном, државном, али и регионалном нивоу.

– Дневна дистрибуција различитих медијских садржаја везаних за продукцију, репертоар и активности Позоришта.

– Већа заступљеност у медијском простору у електронским и штампаним медијима, са посебним акцентом на најпосећеније интернет портале.

– Реализација акција, манифестација, пратећих програма, као и презентација свих позоришних активности у различитим облицима. Тематске акције поводом значајних датума (Дан Народног позоришта, Ноћ музеја, Ноћ позоришта).

– Увођење редовних анкета посетилаца Позоришта, као и посетилаца сајта, које ће нам помоћи да дођемо до значајних података за даљи рад, а уједно ће се на тај начин остварити и боља интеракција са публиком. Планирамо организацију онлајн анкета на друштвеним мрежам, која би помогла у креирању репертоара и премијерног програма.

– Интензивнија сарадња у виду веће присутности у рекламним блоковима са ТВ кућама (РТС, Белама, ТВ Зона, НТВ, ТВ Коперникус) и са радио-станицама које емитују наше промотивне материјале (Радио Банкер, Глас радио, Бум радио, Супер радио, Сити Смарт).

– У сарадњи са ТВ Коперникус наставак серијала „ТВ театар“, где ће се емитовати представе из претходне деценије које нису више на репертоару Позоришта. Представе су снимљене и монтиране у сарадњи са њиховом ТВ кућом у виду телевизијске драме и изузетног су продукцијског квалитета.

– Наставак сарадње са РТС-ом и емитовања нашег рекламног материјала на националној телевизији на основу уговора.

– Увођење радионица, едукативних и креативних, намењених различитим узрастима, у зависности од теме. Идеја је да позориште што више приближимо грађанима, да едукујемо будућу, младу публику, као и да негујемо постојећу.

– Формирање ВИП клуба Народног позоришта, чији чланови треба да буду најрепрезентативнији представници различитих бранши нашег града, успешни људи добре

воље који подржавају уметност и препознају значај друштвене одговорности. Формирање клуба и његове активности значајно ће допринети афирмацији нашег театра и бољем позиционирању наше установе на културној мапи града.

– Сарадња са привредним субјектима. Наша идеја је и да у 2024. години Позориште што више отворимо према привредним субјектима града омогућивши им да у сарадњи са нама унапреде своје пословање.

У оквиру маркетинг службе Народног позоришта значајан сегмент чини организована продаја позоришних улазница. То подразумева организовани долазак ђака основних и средњих школа, студената, пензионера, запослених у предузећима, установама и у другим привредним и непривредним колективима у Нишу и околини.

Планирамо да у 2024 .години наставимо успешну сарадњу са основним и средњим школама, али и да привучемо још већи број професора српског језика који ће анимирати своје ђаке, уз помоћ наших глумаца.

Студентима Универзитета у Нишу омогућићемо куповину улазница на још приступачнији начин, тако што ћемо у сарадњи са студентским унијама и асоцијацијама оформити сталне пунктове продаје карата на факултетима.

6.1. Хуманитарне активности

Позориште наставља са праксом да одређеним бројем бесплатних улазница омогући установама и удружењима гледање позоришних представа:

- Удружење самохраних мајки
- Удружење *Срећна породица*
- Градско удружење церебралне и дечије парализе
- Друштво за помоћ *МНРО* Ниш (деца ометена у развоју)
- Специјална психијатријска болница – Горња Топоница
- Удружење дистрофичара Ниш
- Дом за децу и омладину „Душко Радовић“
- Удружење студената са хендикепом
- Удружење грађана „Детелина са четири листа“
- Удружење „Заједно“
- Удружење есперантиста Ниша
- Удружење ратних војних ветерана.

6.2. Едукација публике

Циљ да се анимира и едукује публика кроз тематска предавања и разговоре у средњим школама и на факултетима, отворене јавне пробе позоришних представа, радионице и перформанси, акцију „Отворена врата“ део су настојања Народног позоришта Ниш да кроз разговор са публиком представи историју позоришта на овим просторима, укаже на значај Народног позоришта Ниш и представи нова позоришна стремљења.

6.3. Едукација запослених

Континуирана професионална едукација запослених је неопходна у свим установама културе. Имплементација сваке нове стратегије и програма захтева и скуп специјализованих знања и вештина.

Од свих запослених у Позоришту се очекује да прате естетске трендове и одговарајуће теорије, технолошке иновације и професионалне захтеве и стандарде..

У циљу што успешнијег усавршавања својих кадрова, Позориште ће у наредном периоду радити на партнерским односима са цивилним сектором и покушаће да у значајној мери искористи све програме едукације које пружају ове невладине организације у области менаџмента у култури, на територији читаве Србије и у окружењу.

Значајан допринос ће имати и програми едукације које пружају страни културни центри у нашој земљи, тако да ће стално праћење јавних позива на семинаре, радионице и друге програме едукације, размена информација и умрежавање бити важан сегмент нашег деловања, са циљем мотивације запослених да се стално усавршавају и стичу нова знања и вештине.

Руководећи кадар

- Способност за стратешки менаџмент,
- лидерство,
- способност координације.

Уметнички сектор

- Најразличитије радионице на којима се стичу нова знања и технике глуме и позоришног израза,
- стручни семинари,
- међународне конференције,
- стручна путовања и праћење важних позоришних фестивала у земљи и иностранству,
- праћење свих најважнијих премијера у земљи и у региону.

Служба маркетинга

- Конференције, семинари и радионице у земљи који се баве следећим областима у оквиру менаџмента у култури: пројектни менаџмент, писање пројеката, фандрејзинг, менаџмент и маркетинг у установама културе, односи са јавношћу, програми анимације публице.

Технички сектор

- Програми едукације и нових вештина у сфери позоришне шминке, савременог дизајна светла, истраживања у области звука и савремене примене звука у позоришту, као и едукација видео-техничара у области нових технологија и визуелног израза.

Служба финансија

- Семинари и стални програми едукација и праћења нових информација у следећим сегментима: завршни рачун, периодични обрачуни, јавне набавке, нови прописи.

Правна служба

- Семинари, конференције, јавне расправе у области праћења нових прописа, стратешких докумената и сл.

Служба за безбедност и здравље на раду

- Стручно усавршавање из области здравља на раду и заштите од пожара.

Библиотека

- Праћење нових драмских текстова, семинари, конференције у области нових програма електронских претрага у библиотекарству. Међународна смотра библиотекара у Београду на Филозофском факултету.

7. Систематизација радних места и број извршилаца

Досадашње, као и важеће законодавство и строге одредбе о начину и броју могућег запошљавања на основу Закона о буџетском систему, бирократска оптерећења, правна недореченост, и надаље ремети рад Народног позоришта Ниш.

Као пример дајемо табеларни приказ драматичног осипања систематизованих радних места и броја извршилаца од 2008, када је први пут Влада донела Уредбу о смањењу броја извршилаца, преко 2012/13. када је донета Уредба о максималном броју запослених, до садашњег тренутка, када, иако либералнија у односу на претходни период и уз ванредну подршку како градоначелнице и Града, тако и ресорног министарства, правила Закона о буџетском систему, такође ограничавају и успоравају запошљавање и прете да обесмисле редовно функционисање позоришта:

Сектор	Број стално запослених 30. 12. 2008.	Број стално запослених 30. 12. 2012.	Број стално запослених 12. 12. 2023.
Управа	2 + 1 директор (именовано лице)	1 + 1 директор (именовано лице)	1 + 1 директор (именовано лице)
Уметнички сектор	36	34	33
Технички сектор	30	31	24
Сектор обједињених послова	26	26	18
УКУПНО	94 + 1 директор (именовано лице)	92 + 1 директор (именовано лице)	76 + 1 директор (именовано лице)

Да би се одржао минимум процеса рада и реализовала основна делатност позоришта, припремање премијерних и извођење репризних представа, неопходно је да Народно позориште Ниш сачува важећу систематизацију, попуни упражњена радна места услед одласка радника у пензију, раскида уговора и започне измену систематизације.

Сектор	Број систематизованих радних места	Број непопуњених радних места на основу важеће систематизације	Број недостајућих радних места која захтевају измену систематизације
Управа	2 1 директор (именовано лице) 1 помоћник директора	/	/
Уметнички сектор	35	2 1 Инспицијент драме 1 Суфлер драме	7 1 уметнички директор 5 глумац/глумица 1 инспицијент драме
Технички сектор	27	3 1 Декоратер 1 Реквизитер 1 Главни мајстор за израду декорске опреме представе	4 2 Декоратер 1 Реквизитер 1 Гардеробер
Сектор обједињених послова	21	3 1 Комерцијалиста	2

		1 Домар-мајстор одржавања 1 Портир/чувар	1 портир/чувар 1 чистачица
УКУПНО	84 84 + 1 директор (именовано лице)	08 1 ВСС 7 ССС	13 7 ВСС 5 ССС 1 основно образовање

По радним местима:

Редни број	Назив радног места	Тренутни број извршилаца на неодређено време	Број непопуњених радних места на основу важеће систематизације	Број недостајућих радних места која захтевају измену ситематизације
	Помоћник директора установе културе	1	/	/
УМЕТНИЧКИ СЕКТОР				
2.	Уметнички директор	/	/	1
3.	Лектор	1	/	/
4.	Глумац	25	7	5
5.	Инспицијент драме	2	1	1
6.	Суфлер драме	1	1	/
7.	Књижњичар	1	/	/
8.	Продуцент у уметности и медијима	1	/	/
9.	Организатор културних активности	2	/	/
ТЕХНИЧКИ СЕКТОР				
10.	Технички директор	1	/	/
<u>Служба за извођење представе</u>				
11.	Мајстор позорнице	1	/	/

12.	Декоратер	6	1	2
13.	Реквизитер	1	1	1
14.	Гардеробер	2	7	1
15.	Руководилац послова транспорта и логистике	1	/	/
16.	Возач	1	/	/
<u>Служба расвете</u>				
17.	Дизајнер светла	2	7	/
18.	Главни расветљивач	2	/	/
<u>Служба за опремање представе</u>				
19.	Главни мајстор за израду декорске опреме предаставе	/	1	/
20.	Мајстор за израду декорске опреме представе	3	/	/
21.	Мајстор за израду костимске опреме представа	2	/	/
22.	Маскер/власуљар	2	/	/
СЕКТОР ОБЈЕДИЊЕНИХ ПОСЛОВА				
<u>Служба за правне и кадровске послове</u>				
23.	Секретар установе	1	/	/
24.	Референт за правне кадровске и административне послове	1	/	/
25.	Технички секретар	1	/	/
<u>Финансијско-рачуноводствена служба</u>				
26.	Руководилац основне организационе јединице - руководиоца финансијско рачуноводствених послова	1	/	/
27.	Финансијско-рачуноводствени аналитичар	2	7	/
28.	Комерцијалиста	1	1	/
<u>Служба маркетинга и промоције</u>				
29.	Шеф службе маркетинга и промоције –продуцент у уметности и медијима	1	/	/

30.	Организатор програма	1	/	/
31.	Продавац	2	/	/
32.	Сарадник за унапређење делатности установе културе	1	/	/
33.	Службеник за односе са јавношћу и маркетинг	1	/	/
34.	Дизајнер	1	/	/
<u>Служба безбедности и здравље на раду и ППЗ</u>				
35.	Референт за заштиту од пожара	1	/	/
36.	Домар - мајстор одржавања	7	1	/
37.	Портир/чувар	2	1	1
38.	Чистачица	1	/	1
УКУПНО:		76	8	13

Одлив у 2023. години по основу старосне пензије – 2 радника

Прилив у 2023. години је пет радника.

4 радника, испуниће један од услова потребних за одлазак у пензију у току 2024. године.

С обзиром на то, да смо у представама које су на репертоару Позоришта током претходне године, ангажовали глумце по уговору о ауторском хонорару, то ће се њихово ангажовање за играње у представама наставити и у 2024. години. Планирамо и ангажовање глумаца по истом основу на новим пројектима планираним за 2024. годину. Као и до сада, прилику ћемо дати пре свега уметницима који су везани за Ниш, било као место рођења или пребивалишта.

8. Социјална давања, отпремнине, помоћи и друга примања

У складу са позитивним законским прописима и нормативним актима Позоришта, вршиће се исплата за социјална давања, отпремнине при одласку у пензију, јубиларне награде, помоћи за рођење детета, накнаде трошкова у случају смрти запосленог, члана уже породице запосленог, солидарне помоћи и других примања запослених.

9. Текуће поправке и одржавање зграде и опреме

Позориште у 2024. години планира да предузме читав низ акција на изградњи, поправкама и одржавању зграде и опреме.

Изградња Мале сцене

Вишедеценијски сан запослених у Позоришту и грађана Ниша о изградњи Мале сцене Народног позоришта Ниш биће реализован у 2024. години. Након 4 године

интензивних припрема, уз пуну подршку владе Републике Србије и Министарства културе, изградња Мале сцене ће бити завршена до краја фебруара 2024.

Зграда:

- усаглашавање постојеће пројектне документације за реновирање Велике сцене Народног позоришта Ниш и припремне активности на реализацији послова
- адаптација ентеријера,
- кречење канцеларија,
- глачање мермера, полирање тераца пода,
- оплемењивање ентеријера расветним телима,
- сређивање таванског простора,
- одржавање санитарних чворова и бојлера,
- одржавање централног грејања,
- одржавање електричних инсталација,
- сређивање фоајеа,
- одржавање подстанице,
- одржавање столарско-браварске радионице,
- одржавање магацинских простора.

Опрема:

- одржавање комплетне тонске, светлосне и механичке опреме у Позоришту која се користи у функцији представа,
- санација аутоматике сценске механике,
- одржавање рачунара,
- одржавање возила,
- одржавање клима-уређаја
- одржавање столарских, кројачких и других машина,
- замена завеса на позорници
- замена патоснице.

9.1. Недостајући простори и опрема

Позориште у 2024. планира и покретање поступака за решавање неопходног простора и опреме за нормално функционисање:

- Фондус

Дугогодишњи проблем складиштења сценографије и костима који се користе у представама које су на репертоару Позоришта и фондуса (сценографија и костими представа које више нису на репертоару) почели смо да решавамо у 2018. години и то у сарадњи за Казнено-поправним заводом у Нишу, тако што су нам дали на коришћење простор у оквиру Завода где можемо да сместимо део сценографије.

Међутим, Позоришту су и даље неопходни адекватни простори за складиштење декора и костима.

Столарско-браварска радионица:

- набавка грејних тела,

Сценска опрема:

- санација пода Велике сцене и оркестарске рупе (замена дасака),
- радови на просценијуму,

Светлосна и тонска опрема:

- набавка микрофона,
- набавка каблова и прикључака,
- набавка рефлектора.

Клима комора:

- санација командног ормара клима коморе,
- сређивање просторије у којој је смештена опрема.

Кројачница:

- реконструкција расвете у кројачници,
- ремонт и набавка нових машина.

Вешерница:

- набавка машина за прање и сушење.

Фундус гардеробе:

- израда штендера за вешање гардеробе,
- смештај костима из неиграјућих представа у нови простор.

Остало:

Набавка алата и ситног инвентара за сцену, климе, рачунске машине, микрофони, микрофони - бубице, компјутери и слично, електро-одржавање опреме, столарско-браварске радионице, и одржавање зграде.

Реконструкција расвете позоришне сале – замена сијалица.

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА

Данијел Арсенковић